

Một tấm lòng của người dân Nam Rạ

* Ghi chép của **DÂN HUYỀN**

Vừa đến cổng ông Huân đã oang oang:
- Vui quá! Vui quá! Cứ như trong mơ ấy! Hôm nay thôn mình mở hội cứ là hết mình ông trưởng thôn nhờ!

Sau khi nghe ông trưởng thôn báo: Mời bà con đến mừng lễ khánh thành hội trường thôn và vui xuân. Chưa đến giờ họp mọi người đã về gần kín hội trường trong niềm hân hoan, phấn chấn. Ngồi trò chuyện với bác Lê Thanh Nghị - Chi hội trưởng Hội Người cao tuổi thôn Nam Rạ bác chia sẻ:

- Cảm ơn Đảng! Cảm ơn cán bộ ban, ngành các cấp đã quan tâm. Ủy ban nhân dân thị xã cho một tỷ đồng xây cô, cộng với tiền đóng góp của bà con san lấp mặt bằng mới có cái hội trường to đẹp khang trang như này. Có được như hôm nay, chúng tôi không bao giờ quên những ngày đầu gian khó trước đây.

Trong câu chuyện bác cho biết: Khi mới thành lập thôn, nhà bác là nơi để bà con trong thôn hội họp. Gia đình chú Mện hiến đất làm hội trường từ đó bà con mới không phải đi họp nhờ nữa. Bà con thôn mình cũng nhiều người tốt lắm. Chú Mện là người hiền lành mà rất tốt bụng.

Nghe xong, một cái gì đó cứ thôi thúc trong tôi. Anh là người thế nào mà có tấm lòng thảo thơm như vậy. Tôi cùng cô Hảo đến chơi nhà anh, bước vào cổng là cái sân rộng chừng hơn trăm mét vuông, dắt xe qua sân, trước mắt chúng tôi là ngôi nhà gỗ đơn sơ

nhưng xinh xắn, gọn gàng. Chúng tôi vào nhà, gia đình chắc vừa ăn cơm xong. Vợ chồng anh đang ngồi uống nước. Sau lời chào hỏi và giới thiệu của cô Hảo về cuộc thăm hỏi không hẹn trước của chúng tôi. Anh gãi gãi tai và cười, nụ cười thật hiền rồi rót nước mời chúng tôi. Trong cuộc trò chuyện anh kể: Anh là người dân tộc Nùng, quê ở Cao Bằng, sinh ra trong một gia đình nông dân nghèo đông con. Ngày ấy gia đình anh nghèo lắm. Đến tuổi trưởng thành, anh xây dựng gia đình rồi sinh con đẻ cái. Đứa lớn bốn tuổi đứa bé lại ra đời. Hai vợ chồng ra ở riêng đi nương, làm rẫy quần quật suốt ngày mà cái đói cái nghèo cứ bám riết lấy. Anh nghĩ mình phải tìm cuộc sống mới thôi, thế là anh cùng một số gia đình vào Tây Nguyên sinh sống.

Gia đình anh đến định cư ở thôn Nam Rạ, xã Đắc Nia, huyện Đắc Nông, tỉnh Đắk Lắk (nay là thôn Nam Rạ, xã Đắc Nia, thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông) năm 1995. Những ngày mới đến đây cuộc sống gia đình anh rất khó khăn thiếu thốn, hai vợ chồng làm thuê cuộc mưu sinh nhai. Dành dụm được ít tiền gia đình mua được 2 hec ta đồi trọc. Làm một ngôi nhà, gọi là ngôi nhà chừ thực ra là một cái chòi nhỏ đủ để 4 người trong gia đình ở tạm ngay tại rẫy, anh trồng được 500 cây cà phê. Ngày ngày, anh chị thay nhau xuống suối gánh nước lên để tưới cho cây. Cuộc sống thiếu thốn đủ thứ, đã vậy đường đi lối lại chưa có. Cứ trèo non lội suối rẽ rừng mà đi. Khi thì lên rẫy, lúc xuống suối, khi mua gạo, mua đồ thật vất vả, cơ cực.

Thế rồi quê hương sang trang mới, cuộc sống đổi thay. Đó là khi có quyết định tách tỉnh, Gia Nghĩa thành thị xã của tỉnh Đắk Nông. Ủy ban nhân dân tỉnh quyết định mở đường vành đai của thị xã. Con đường ấy đi qua rẫy nhà anh. Anh vui vẻ bàn với vợ con chặt 200 cây cà phê đã vào thời kỳ kinh doanh để hiến đất làm đường. Tôi hỏi chặt cây đi anh có tiếc không? Anh cười và nói:

- Sao không? Cây cà phê là mồ hôi công sức của mình nhưng sao bằng cán bộ cho mình con đường để đi, có đường đi là có ánh sáng rồi, có đường đi đỡ khổ, mình cũng phải trả lại cái gì đó chứ. Thế là không tiếc nữa.

Tôi ngẩn người ra trước lời nói mộc mạc mà chí tình của người nông dân ấy. Rồi anh kể tiếp: Từ đó cuộc sống gia đình tôi làm ăn thuận lợi hơn. Tôi làm được căn nhà mới bên đường, sắm thêm được nhiều thứ như máy tưới cà phê, máy tuốt lúa, xe máy ... và nhiều đồ dùng khác nữa. Đến năm 2007, khi mới thành lập thôn, thấy thôn chưa có đất làm hội trường, bà con vất vả khi thì họp nhờ nhà ông Huân, lúc lại họp nhờ nhà bác Nghị. Gia đình tôi lại hiến 300m² đất mặt đường cho thôn.

Thế là một hội trường mới được xây dựng lên. Tuy không to đẹp nhưng cũng đủ để bà con có nơi tổ chức sinh hoạt hội hè. Khi họp thôn, lúc sinh hoạt câu lạc bộ phụ nữ, khi tổ chức hát hò cho các cháu nhân ngày 1/6 và rằm tháng Tám. Bà con trong thôn ai cũng hoan hỉ. Anh tâm sự: Mỗi khi tổ chức hội hè, nghe tiếng cười nói râm ran của mọi người, tiếng hát hò của con trẻ tôi rất vui.

Cô Hảo hỏi chị Nìn (vợ anh Mện) khi hiến đất anh có bàn với chị không. Lúc ấy chị suy nghĩ như thế nào? Tôi nói thêm: trong hoàn cảnh ấy không phải ai cũng có thể làm

được một việc như gia đình mình. Anh Mện lại cười:

- Ăn bao nhiêu chả hết. Bà con vui là mình cũng vui thôi.

Rồi anh đem ra cho chúng tôi xem giấy khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Gia Nghĩa ký ngày 20/4/2008. Tôi đưa tay đỡ lấy, rồi cô Hảo khe khẽ đọc tặng giấy khen: Gia đình ông Chu Văn Mện. Đã có nghĩa cử cao đẹp hiến tặng đất để xây dựng công trình của địa phương năm 2007.

Không chỉ có nghĩa cử cao đẹp mà trong cuộc sống thường ngày anh cũng là người nhân hậu, giàu tình yêu thương, biết chia sẻ và giúp đỡ mọi người. Cô Hảo kể: Gia đình chú ấy có mấy tuốt lúa nhưng mùa đến chả mấy khi cái máy rồi cả. Hết người này đến nhà khác mượn, ai mượn chú cũng đưa. Thậm chí máy hỏng bà con gọi chú ấy bỏ cả việc nhà để đến sửa. Mọi người kêu sao chú dễ tính thế, chú ấy bảo:

- Bà con mình cả. Bán anh em xa mua láng giềng gần. Bà con hàng xóm cũng là anh em. Người ta khó khăn, thiếu thốn cũng như xưa kia mình khó khăn.

Bà con làng xóm ai khó khăn, ốm đau bệnh tật anh đều đến thăm hỏi, giúp đỡ. Anh chia sẻ: như Bác Hồ đã dạy phải biết đoàn kết yêu thương mọi người. Người Tày, Nùng, Kinh hay người Ba na, Ê đê sống trên đất Việt Nam này đều là anh em cả. Tất cả đều là bạn bè, anh em ruột thịt của nhau. Mình tốt với người ta, người ta tốt lại với mình, chả đi đâu mà thiệt. Quả thật, lúc này tôi mới cảm nhận hết ý nghĩa sâu xa của hai tiếng “Đồng bào” mà sinh thời Bác vẫn thường dùng để gọi Nhân dân ta. Hai tiếng ấy nghe thật mộc mạc mà thiêng liêng biết bao.

Nghe xong câu chuyện về anh Chu Văn Mện. Tôi thật xúc động và bất ngờ xen lẫn sự nể trọng một người nông dân hiền lành, chất phác như hạt lúa, củ khoai vậy mà có nghĩa cử cao đẹp và những suy nghĩ thật sâu sắc cùng với một quan niệm nhân sinh cao đẹp. Với anh cho đi cũng là nhận lại, anh hiến đất cho xã hội đó là một nghĩa cử cao đẹp nhưng với anh đó là sự trả ơn, một sự tri ân, tri ân với mảnh đất Tây Nguyên hào phóng, tri ân với quê hương thứ hai của mình, đã cứu mang anh, đã cho gia đình anh một cuộc sống mới, chưa giàu sang nhưng cũng có bát ăn, bát để, con cái được học hành. Bất giác bên tai tôi nghe văng vẳng đâu đây lời bài hát “Đề gió cuốn đi” của cố nhạc sỹ Trịnh Công Sơn: “Sống trên đời cần có một tấm lòng...”, một tấm lòng biết yêu thương, sẻ chia ân nghĩa. Tôi thầm nghĩ sự thắng lợi của công cuộc xây dựng nông thôn mới không thể thiếu những người như anh cũng như những tấm lòng của người dân Nam Rạ.

Khi chia tay, anh tiễn chúng tôi ra cổng chỉ cho chúng tôi xem vườn cà phê nhà mình. Đêm qua vừa có trận mưa to, đất vẫn còn ẩm ướt, lá cà phê đã xanh lại sau những ngày dài nắng nóng. Những chiếc lá non như xanh hơn, bóng mượt hơn. Con gió nhẹ lướt qua làm những cành cây khẽ đong đưa, lay động tiếng lá xôn xao như tiếng ai đang thì thầm kể chuyện. Những ngày bông rất chưa qua, nhưng mùa mưa sẽ tới mang thêm những dòng nước nhiệm màu sinh sôi. Nhìn theo tay anh chỉ thấy một màu xanh bạt ngàn những đồi cà phê, cây trái sum suê, màu xanh của niềm tin, màu xanh hi vọng của tình người trên mảnh đất Tây Nguyên mật ngọt trong lành.